

त्रिशिरस् (त्रि + शि^०) 1) adj. *dreiköpfig*, Beiw. und Bein. des लाष्ट्र विश्वरूप पाण्डव. BB. 17, 5. BAHADDEV. in Z. f. vgl. Spr. 1, 442. KAUSH. Up. in Ind. St. 4, 409. fg. वज्रीव हि त्रिशिरसं तद् (मित्रं) उच्छि-
न्यात्कृतवरः KĀM. NĪTIS. 8, 63. MBH. 5, 229. fgg. 12, 13209. 13211. ange-
blicher Verfasser von RV. 10, 8 RV. ANUKR. — स्वरस्तु त्रिशिरास्त्रिपात् BṛĀg.
P. im ÇKDr. VP. 394. *dreispitzig*: दुम (घञ्) MBH. 13, 6861. R. 4, 40, 53. —
2) m. a) N. pr. eines von Viṣṇu getödteten Asura MBH. 9, 1755. — b)
N. pr. eines von Rāma getödteten Rākshasa R. 1, 3, 19. 3, 29, 32. 33, 1.
5, 18, 31. 79, 9. 8, 35, 17. RAGH. 12, 47. रत्नस्त्रिशिर (neutr.) एव च R. 1, 4,
45 (Gorr. 49.). ein Rākshasa überh. H. ç. 37. — c) Bein. Kuvera's
TRIK. 1, 1, 78. H. 189.

त्रिशिर्ष (त्रि + शिर्षन्) adj. *dreiköpfig* MBH. 1, 2162. HARIV. 383.
12744. 13138. als Beiw. Civa's MBH. 12, 10357.

त्रिशिर्षक (wie eben) n. *Dreizack* H. 787.

त्रिशिर्षन् (wie eben) adj. *dreiköpfig*: विश्वरूप (vgl. u. त्रिशिरस्) KĀTH.
in Ind. St. 3, 439. 464. स इहासं तुवीरवं पतिर्दन्धकृतं त्रिशिर्षाणीं द्म-
न्यत् RV. 10, 99, 6. त्रिशिर्षाणीं सप्तर्षिं जघन्वाह्वाष्टस्य चित्रिः संज्ञे
त्रितो गाः 8, 8. क्रिमि AV. 5, 23, 9. proparox. ÇAT. Br. 1, 2, 3, 2. 6, 3, 1. 5,
5, 4, 2. — ÇĀÑKH. ÇR. 14, 50, 1.

त्रिप्रुक् (त्रि + प्रुक्) adj. *an drei Stellen weiss oder hell* TBR. 2, 7, 1, 2.

त्रिप्रुक्रिय (त्रि + प्रु^०) adj. *dreifach erhellt*: ब्रह्मा (= त्रिवेदाध्यायी
Schol.) ÇĀÑKH. ÇR. 16, 22, 29. यस्य पुरस्तात्त्रिणि ज्योतीषि दृश्येरन्नमि-
राप आदित्यस्तेदेवजनं तत्रिप्रुक्रियम् SHADV. Br. 2, 10. KĀTH. 25, 3. 37, 7.

त्रिप्रुच (त्रि + प्रुच) adj. *dreifach leuchtend*: धर्मास्त्रिप्रुग्विराजति वि-
राजा ज्योतिषा सह VS. 38, 27.

1. त्रिप्रूल (त्रि + प्रूल) n. *Dreizack* TRIK. 3, 3, 50. H. an. 3, 112. MED.
kh. 9. MBH. 1, 1432. HARIV. 10472. fg. R. 1, 36, 12. 5, 37, 38. 6, 28, 5.
VER. 13, 2. BṛĀg. P. 6, 11, 17. RĪGA-TAR. 2, 133. m. ARĠ. 7, 21. die Waf-
fe Çiva's MBH. 3, 5009. HARIV. 10658. MATSJA-P. in Verz. d. Oxf. H.
39, a, N. 3. °कस्त von Çiva MBH. 14, 207. °वरपाणिन् desgl. 12, 10357.
त्रिप्रूलाङ्क Çiv.

2. त्रिप्रूल (wie eben) 1) adj. *mit dem Dreizack versehen*, Bein. Çi-
va's: °पुरोमाहात्म्य aus dem SKANDA-P. MACK. Coll. 1, 73. — 2) N.
pr. eines Gebirges LIA. I, 48.

त्रिप्रूलाखात (त्रि^० + खात) n. N. eines Tirtha (mit dem Dreizack
gegraben) MBH. 3, 7089.

त्रिप्रूलगङ्गा (त्रि^० + ग^०) f. N. pr. eines Flusses LIA. I, 58.

त्रिप्रूलाङ्क (त्रिप्रूल + अङ्क) m. 1) Bein. Çiva's Çiv. — 2) N. pr. eines
Lehrers Verz. d. B. H. 12, 15.

त्रिप्रूलिन् (von 1. त्रिप्रूल) adj. *mit dem Dreizack bewaffnet*, Bein. Çi-
va's WILS. f. Bein. der Durgā HARIV. 9428. त्रिप्रूलिनीमत्ता: TANTRAS. in
Verz. d. Oxf. H. 93, b, 2.

त्रिप्रुङ्ग (त्रि + प्रुङ्ग) 1) adj. *dreihörnig, dreispitzig*. — 2) m. a) N. pr.
eines Berges HARIV. 12833. R. 4, 44, 46. BṛĀg. P. 5, 16, 28. = त्रिकूट
ÇABDAR. im ÇKDr. — b) Dreieck SĪRASAMUKĀJA im ÇKDr.

त्रिप्रुङ्गिन् (wie eben) *dreigehörnt*, m. ein best. Fisch (s. रोकित) ÇAB-
DĀRTHAKALPATARU im ÇKDr.

त्रिशोक (त्रि + शोक) 1) wohl adj. und = त्रिप्रुच: ऋनु त्रिशोकः शतमा

वदन्वृकुत्सेन रथो यो ऋमत्ससवान् RV. 10, 29, 2. — 2) m. N. pr. eines
Rshi: यामिस्त्रिशोकं उन्नियो उदाजत् RV. 1, 112, 13. कृतदिदि योन्यं त्रि-
शोकाय गिरिं पृथुम् । गोभ्यो गातुं निरेतवे 8, 45, 30. AV. 4, 29, 6. Nach
RV. ANUKR. ein Kāṇva und Verfasser von 8, 45; vgl. Ind. St. 3, 218. —
Vgl. त्रैशोक.

त्रिषंयुक्त (त्रि + सं^०) adj. *zu drei verbunden*: दक्षिणे ऽग्री पावयन्ति
पवित्रामिस्त्रिषंयुक्ताभिः ÇAT. Br. 12, 9, 3, 12. 13. sc. कृविस् oder कर्मन्
5, 2, 5, 1. 5. 9. 3, 1, 9. KĀTJ. ÇR. 15, 2, 9.

त्रिषंवत्सर (त्रि + सं^०) adj. *drei Jahre dauernd* KĀTJ. ÇR. 25, 5, 6. 12.
त्रिसं^० LĀTJ. 10, 20, 13. ÇĀÑKH. ÇR. 13, 28, 4.

त्रिषत्य (त्रि + सत्य) adj. *dreifach wahrhaft (in Gedanken, Worten
und Werken)*: देवाः SHADV. Br. 1, 1. KĀTH. 23, 1. 31, 4 (त्रिसत्य). 37, 1.

त्रिषंधि (त्रि + संधि) 1) adj. *aus drei Stücken zusammengesetzt*:
चातुर्मास्यानि त्रिषंधिनि द्विसमस्तानि तस्मादिमानि पुरुषस्याङ्गानि त्रिषं-
धीनि द्विसमस्तानि *darum sind die Glieder des Menschen* (d. i. Arme
und Beine) *aus drei Stücken zusammengesetzt* (Oberarm, Vorderarm,
Hand) *und haben zwei Fugen* (Ellbogen, Handgelenk u. s. w.) ÇAT. Br.
11, 5, 3, 7. त्रिषंधिर्दक्षिणिकं शल्पस्तेजन्म AIR. Br. 1, 25. वज्र AV. 11,
10, 3, 27. In diesem und dem vorangehenden Liede auch personificirt
neben Arbudi: ऋविदिष्टि त्रिषंधिश्चामित्राज्ञो वि विध्यताम् 9, 23. KAUC.
13. Nach dem Sch. zu P. 8, 3, 106 auch त्रिसंधि (s. d.). — 2) n. N.
eines Sāman Ind. St. 3, 218.

त्रिषत्तै (त्रि + सत्तन्), त्रिसत्तै RV. TS. adj. *drei Mal sieben, einund-
zwanzig*: त्रिषत्ताः कवाचिनः, — निषङ्गिनः, — द्यागुधिनः KĀTH. 37, 11. Bez.
für eine unbestimmte Vielheit (vgl. AV. 12, 2, 19. RV. 1, 72, 6. 191, 12. 14.
u. s. w.): ये त्रिषत्ताः पंग्रियन्ति विश्वां ब्रूपाणि विधंतः so v. a. *die zu
Dutzenden umherwandeln* AV. 1, 1, 1. 27, 1. 13, 1, 3. त्रिसत्तैः सर्वभिः
RV. 1, 133, 6. TS. 5, 2, 6, 2. — Vgl. त्रिसत्तन्.

त्रिषत्तीय (vom vorigen) adj. näml. सूक्त; so heisst AV. 1, 1 wegen
der Anfangsworte KAUC. 7. 139.

त्रिषम (v. l. तृषम) = कृस्व NAIGB. 3, 2.

त्रिषवण (त्रि + सवन) adj. *drei Spenden enthaltend*: यज्ञ ÇĀÑKH. ÇR. 16, 21,
2. त्रिसवन ÇAT. Br. 12, 2, 3, 21. स्नान ein Bad, eine Abwaschung an der Stelle
und zu den Zeiten der alten drei Spenden (?); dreimalige Abwaschungen am
Tage; häufig subst. n. mit Ergänzung von स्नान: स्नानं त्रिषवणं चरेत् BṛĀg.
P. 8, 16, 48. °स्नान MĀRK. P. 28, 26. MADBUS. in Ind. St. 1, 23, 2. त्रिषवणं स्नावा
MBH. 13, 360. 2938. °स्नायिन् 5231. JĀGṆ. 3, 48. 326. उपस्पृशंस्त्रिषवणम्
M. 6, 24. 11, 123. 216. R. 2, 93, 17. सद्भिस्त्रिषवणार्थिभिः HARIV. 3636.
त्रिषवणातिथि 9624. त्रिषवणाम्भोभिः 8294. त्रिसवनाद्भुत MĀRK. P. 23, 29.
die drei Spenden am Tage: अर्धर्वस्त्रिसवनानि तन्वते MBH. 3, 10660.

त्रिषष्टै (von त्रिषष्टि) adj. f. ई^३ der 63te MBH. in den Unterschr.
der Adhājā.

त्रिषष्टि (त्रि + षष्टि) f. *dreihundsechzig* P. 6, 3, 49. 2, 35. — Vgl.
त्रयःषष्टि.

त्रिषष्टितम (von त्रिषष्टि) adj. *der 63te* MBH. 2 und R. in den Un-
terschr. der Adhājā.

त्रिषष्टिधा (wie eben) adv. *in 65 Theile, 63fach*: भियस्ते सूचन.
4, 153, 18.